

διάλογοι καταλλαγής

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ★ ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2000 ★ Αριθμ. Φύλλου 57

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ • GR - 73006 ΚΟΛΥΜΠΑΡΙ

ΤΟ «ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

Βιβλίο της ζωής είναι ο χαρακτηρισμός που δόθηκε στη χαρτογράφηση του ανθρώπινου γονιδιώματος, η οποία ανακοινώθηκε πανηγυρικά τη Δευτέρα, 26. Ιουνίου. Το εγχείρημα υποδέχθηκε με εύλογο ενθουσιασμό η παγκόσμια κοινότητα των ασχολουμένων με τις βιολογικές και ιατρικές επιστήμες και μαζί της ολόκληρη η ανθρωπότητα, που έγινε δέκτης μεγάλων υποσχέσεων και ελπίδων.

Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης (ΟΑΚ), πέραν των κοινών, έχει τους δικούς της ιδιαίτερους λόγους συμμετοχής στη χαρά. Η ανακοίνωση έγινε μια μόλις μέρα μετά την ολοκλήρωση των εργασιών του 12^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Μοριακής Βιολογίας, που πραγματοποιείται στην ΟΑΚ από το 1978 αδιαλείπτως κάθε δύο χρόνια (αριθμ. 1^{ου} συνεδρίου 326/9.-12. Ιουλίου). Για το οποίο συνέδριο τρεις από τους πιο στενούς συνεργάτες μας σ' αυτό τον τομέα, οι Καθηγητές *Φώτης Καφάτος*, *Σπύρος Αρταβάνης - Τσάκωνας* και *Χρήστος Δεληδάκης*, έγραψαν σε Δελτίο Τύπου της 19-6-2000 μεταξύ άλλων: "Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης... φιλοξενώντας αυτό το συνέδριο επί σειρά ετών, έχει έμμεσα, αλλά ουσιαστικά συμβάλει στην προσέγγιση της επιστημονικής αλήθειας. Πρόκειται για μια αναζήτηση, που είναι απόλυτα συμβατή με το πνεύμα της Ακαδημίας και γενικότερα με το πνεύμα της Ορθοδοξίας, η οποία έχει πάντοτε ανοιχτούς ορίζοντες και ενθαρρύνει την ερευνητική διεύδυση του ανθρώπου στο μικρόκοσμο και στο μακρόκοσμο".

Στους φιλόφρονες αυτούς λόγους εκείνο που έχει ιδιαίτερη σημασία, εί-

ναι η αναγνώριση και ομολογία για τους όντως ανοιχτούς ορίζοντες της Ορθοδοξίας, που επιτρέπουν και στο Ίδρυμά μας να αναπτύσσει τις παραπάνω και πολλές άλλες δραστηριότητες στα πλαίσια του προγράμματός του "ΠΙΣΤΗ-ΕΠΙΣΤΗΜΗ-ΖΩΗ". Ενός προγράμματος, που δεν αποκλείει μεν κανένα τομέα του επιστητού, δίδει όμως έμφαση στις λεγόμενες θετικές επιστήμες και μάλιστα, κατά προτεραιότητα, στη Βιολογία, Γενετική, Βιοτεχνολογία, Ιατρική, Φυσική κ.λπ., που διαμορφώνουν σε μεγάλο βαθμό το μέλλον της ανθρωπότητας. Πρόκειται για το πρόγραμμα που δίδει στην ΟΑΚ, το Ίδρυμα αυτό της Εκκλησίας, την ευκαιρία και τη χαρά, να επικοινωνεί με ειδικούς υψηλού κύρους από πολλές χώρες του κόσμου και να καμαρώνει τις επιδόσεις Ελλήνων επιστημόνων διεθνούς αναγνώρισης, που διαπρέπουν στο εξωτερικό, αλλά και στον τόπο μας. Και μάλιστα και στο δικό μας Πανεπιστήμιο της Κρήτης και στο Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ). Επιστημόνων, ο ζήλος και ο μόχθος των οποίων συνοδήγησε στην πρώτη "ανάγνωση" του βιολογικού "βιβλίου της ζωής".

Την καλή αγγελία συνόδευσε από την πρώτη κιόλας στιγμή περίσκεψη, ακόμη και ανησυχία για ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες από καταχρηστική εφαρμογή των νέων γνώσεων, μάλιστα καθώς ο περασμένος αιώνας μας άφησε τόσο φρικτές αναμνήσεις ρατσιστικών και ευγονικών ιδεολογιών και πρακτικών. Νηφαλιότητα και επαγρύπνηση μοιάζει να είναι το αμέσως ζητούμενο.

Υπήρξε συμπτωματικό ίσως, αλλά καθόλου τυχαίο το γεγονός, ότι στην πορεία μας προς το συνέδριο "ΚΡΗΤΗ 2020 - Υγεία", που ετοιμάζουμε σε συνεργασία με το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης και άλλους φορείς (βλπ. ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ 56 και 57, αριθμ. 1593 και 1602 αντίστοιχα) έχουμε συγκροτήσει και Ομάδα Εργασίας, που έχει ως αποστολή, να αναφερθεί κατά το συνέδριο σε βιοηθικά προβλήματα, τα οποία προκύπτουν από τις όντως επαναστατικές εξελίξεις στο χώρο των παραπάνω και των λοιπών συγγενών επιστημών και τεχνολογιών. Είναι, άλλωστε, χαρακτηριστικό το γεγονός, ότι η ευφροσύνη που προκάλεσε η ανακοίνωση του μεγάλου επιστημονικού άθλου, συνοδεύτηκε από επιστημάνσεις, που προς το παρόν υπαινίσσονται μόνο το πλήθος και το μέγεθος των νέων ηθικών κινδύνων και διλημάτων, ενώπιον των οποίων τίθεται η ανθρωπότητα. Επιπλέον, υπάρχει και η ηθική πλευρά της μάλλον αβάσιμης δημιουργίας πρόωρων ελπίδων για γρήγορες και αποτελεσματικές εφαρμογές στον τομέα της θεραπείας. Σίγουρο είναι επίσης, πως η μεγιστοποίηση του κέρδους των ολίγων δεν συνεπιφέρει αριστοποίηση της ωφέλειας των πολλών.

Η Ορθόδοξος Ακαδημία πάντως χαίρει τα γενόμενα, με τις ακόλουθες δυο επιστημονικές:

* Η αποκρυπτογράφηση της δομής του ανθρώπινου DNA μοιάζει να φωτίζει και από βιολογική άποψη θέσεις της χριστιανικής ανθρωπολογίας, ιδίως όσον αφορά στη μοναδικότητα και το ανεπανάληπτο του ανθρώπινου προσώπου.

* Η Επιλογή, εξάλλου, του χαρακτηρισμού “βιβλίο της ζωής” παραπέμπει στον οραματιστή της Πάτμου, τον αγαπημένο μαθητή του Κυρίου, Απόστολο και Ευαγγελιστή Άγιο Ιωάννη, ο οποίος χρησιμοποίησε συχνά τη διατύπωση αυτή στην Αποκάλυψη. Οι δικές του αναφορές μπορεί να φαίνεται ότι δείχνουν προς διαφορετικές κατευθύνσεις. Αίσθησή μας, ωστόσο, είναι ότι τελικά πρόκειται ίσως για ένα και το αυ-

τό “βιβλίο”, όπου αναγράφεται το μυστήριο και η σωτηρία της ζωής.

“Και είδον επί την δεξιάν του καθημένου επί του θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, κατεσφραγισμένον σφραγίσιν ἑπτὰ. Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· τίς ἄξιός ἐστιν ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ; Καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοίχθη, ὃ ἐστὶν τῆς ζωῆς” (Ἀποκ. 5, 1-2, 20, 12).

Σημειώνουμε τέλος, ότι σύρθηκε δυστυχώς κοντά στην ύβρη ο Πρόεδρος Κλίντον όταν, ανακινώντας το επίτευγμα, φαίνεται πως αγνόησε τα ανθρώπινα όρια, δηλώνοντας πανηγυρικά: “Ο άνθρωπος διαβάζει τη γλώσσα που χρησιμοποίησε ο Θεός για να δημιουργήσει τη ζωή” - λέτε να ξέρουμε κιόλας τα ίδια γράμματα μ’ Εκείνον; Πιο προσεκτικός και σεμνός υπήρξε ο Άρης

Πατριός: “Αυτό που παρουσιάσαμε, είναι το πρώτο προσχέδιο για το «Βιβλίο της Ζωής». Έχουμε τώρα τη δυνατότητα να ρίξουμε επιτέλους μια κρυφή ματιά στο βιβλίο αυτό, έτσι όπως μόνον ο Θεός το έχει δει. Αυτή η εμπειρία άλλωστε τα τελευταία χρόνια με έφερε πολύ κοντά στο Θεό. Μόνο ταπεινώση μπορεί κανείς να αισθανθεί αν δουλέψει στο έργο αυτό”.

Η ομολογία αυτή παραπέμπει στην υπόσχεση του Κυρίου: “ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν” (Ματθ. 18, 4). Εμείς προσθέτουμε θαυμαστικά και ευχετικά: Μακάριοι εκείνοι, το όνομα των οποίων γράφεται “ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου...” (Ἀποκ. 13, 8).

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Β' ΤΡΙΜΗΝΟΥ 2000

Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Σ

2. Α' τάξη και μέλη του Συλλόγου Γονέων του Ενιαίου Λυκείου Αρκαλοχωρίου.
4. Ομάδα αλλοδαπών.
4. Ομάδα αλλοδαπών.
7. Ομάδα αλλοδαπών.
11. Ομάδα αλλοδαπών.
11. Σπουδαστές του ΙΕΚ Χανίων από το τμήμα “Στελέχη Τουρισμού Υπαίθριων Δραστηριοτήτων”.
12. Μέλη του νεοσύστατου Συλλό-

- γου Προστασίας Περιβάλλοντος του Δήμου Ιναχωρίου (π. Αλέξ. Φαντάκης, π. Ιωάν. Παντελαντωνάκης, Γ. Μακράκης, Ιάκ. Σπερελάκης), ενημέρωσαν τον Γεν. Δ/ντή της ΟΑΚ Αλέξ. Παπαδερό και τον Αντ. Γυπάκη του Ινστιτούτου Θεολογίας και Οικολογίας (ΙΘΟ) για τους σκοπούς του Συλλόγου. Συζητήθηκαν τρόποι συνεργασίας.
13. 1^ο Γυμνάσιο Ρεθύμνου.

13. 2^ο Γενικό Λύκειο Κηφισιάς.
15. ΤΕΕ Σητείας.
15. 3^ο Λύκειο Αιγάλεω.
16. Ομάδα από το ΚΑΠΗ Μαλίων.
16. Εκδρομικός Επιμορφωτικός Σύλλογος Ηρακλείου.
16. 1^ο Λύκειο Χολαργού.
16. Ενιαίο Λύκειο Αγ. Στεφάνου.
16. Ομάδα από τη Γερμανία.

1599 16.-17.

Η ΟΑΚ, η Κρήτη και η δική μας ευθύνη

Μαθητές της Α' Λυκείου από το Παγκρήτιο Εκπαιδευτήριο Ηρακλείου, συνοδευόμενοι από τον Λυκειάρχη Ν. Κοπιδάκη και τους Καθηγητές Γ. Σακαλάκη, Κ. Ανδριώτη, και Ι. Κοπιδάκη, ενημερώθηκαν για το έργο του Ιδρύματος, προσευχήθηκαν στο ΚΑΘΙΣΜΑ του Αγ. Μακαρίου, εγνώρισαν την Ι. Μονή Γωνιάς και το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας (ΕΚΝ) και συζήτησαν με τον Γεν. Διευθυντή και συνεργάτες του Ιδρύματος θέματα σχετικά με το πρόγραμμα “ΚΡΗΤΗ 2020”, στο οποίο προτάθηκε να συνεισφέρουν δική τους συλλογική εργασία.

1600 17. Ενέργεια από απόβλητα:

Περιβαλλοντικά και γεωργικά πλεονεκτήματα

Το Ενεργειακό Κέντρο Περιφέρειας Κρήτης και το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Θεολογίας και Οικολογίας της ΟΑΚ, διοργάνωσαν επιστημονική Ημερίδα με το ανωτέρω θέμα. Αντικείμενο της ημερίδας ήταν οι δυνατότητες ενεργειακής αξιοποίησης του παραγόμενου βιοαερίου από κτηνοτροφικές μονάδες, από μονάδες επεξεργασίας υγρών αποβλήτων (π.χ. ελαιουργεία) ή αστικών λυμάτων και από χώρους υγειονομικής ταφής απορριμάτων.

Στόχοι της ημερίδας ήταν:

* Η πληροφόρηση των δυνητικών χρηστών, όπως υπευθύνων κτηνοτροφικών μονάδων, δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης, βιομηχανιών τροφίμων, αγροτικών βιομηχανιών, καθώς και των σχετικών με το αντικεί-

μενο επιστημονικών μελετητών, προμηθευτών κ.λπ.

* Η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών και η παρουσίαση των προβλημάτων από τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις βιοαερίου στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

* Η διευκόλυνση των επαφών, η προώθηση των συνεργασιών και η ενδυνάμωση επιχειρηματικών ευκαιριών για έργα βιοαερίου στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Κρήτη.

Τα θέματα εισηγήθηκαν οι: Εμμ. Ξενάκης, (Πρόγραμμα ALTENER, ΓΑΤΡΕΝ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία διαβάστηκε από τον Αντ. Γυπάκη λόγω απουσίας του ομιλητή), Ιωάννης Μπούνης, (Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας), Αρτέμιος Χατζηθαθανάσιου (Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών

Ενέργειας), Νικόλαος Ζωγραφάκης (Ενεργειακό Κέντρο περιφέρειας Κρήτης), Νικόλαος Καλογεράκης και Ενάγγελος Διαμαντόπουλος (Πολυτεχνείο Κρήτης), Αντώνης Γυπάκης (Ινστιτούτο Θεολογίας και Οικολογίας της ΟΑΚ), Δημήτριος Γεωργακάκης (Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών), Ρένα Αγγελιδάκη (Τμήμα Βιοτεχνολογίας Πολυτεχνείου Δανίας), Jeans Ejbye Schmindt (Δανία), Lars Baadstorp (NIRAS) και Jens Bo Holm-Nielsen (Δανία).

Η Ημερίδα οργανώθηκε στα πλαίσια του προγράμματος ALTENER: ("Δίκτυο αξιοποίησης αποβλήτων για ενεργειακούς σκοπούς" WIE-Nett) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που

εκάλυψε και το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών. Ο μεγάλος αριθμός των συνέδρων από όλη την Κρήτη και την Αθήνα και το υψηλό επίπεδο των εισηγήσεων και συζητήσεων επιβεβαίωσαν την επικαιρότητα του θέματος, την οξύτητα των σχετικών προβλημάτων και την αναζήτηση πρόσφορων λύσεων. Η πραγματοποίηση της Ημερίδας οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο ενδιαφέρον του συμπατριώτη μας Εμμ. Ξενάκη, ανωτέρου στελέχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

18. Δημοτικό Σχολείο Παλαιών Ρουμάτων.

1601 19. Πολιτιστικό Δίκτυο Νομού Χανίων

Συνεδρία της Νομαρχιακής Επιτροπής Πολιτισμού. Ύστερα από εκτενή εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Στυλ. Κουνελάκη έγινε ευρεία συζήτηση για το πλαίσιο, τους στόχους και τον τρόπο συνεργασίας της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των διαφόρων φορέων, που ενεργοποιούνται σε πολιτισμικά ζητήματα.

20. Ομάδα αλλοδαπών.

1603 26.4-3.5 Ζώσα Ορθοδοξία

Μετέχει ομάδα από την πόλη York της Αγγλίας (Methodist Church) με συνοδό τον Επίσκοπό τους Stuart Burgess.

Οι σύνεδροι είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν την ιστορία, τη λατρεία και τη ζωή της Ορθοδοξίας, να παρακολουθήσουν τις ακολουθίες των Αγίων Παθών και της Αναστάσεως στην Ιερά Μονή Γωνιάς, να μελετήσουν τα ιερά κείμενα των ακολουθιών και τα έθιμα του τόπου μας. Τις εισηγήσεις έκαναν ο Γεν. Διευθυντής Αλέξ. Παπαδερός, ο θεολόγος Άγγελος Βαλιανάντος, ο Alex Spengler και η Μάνια Λαρεντζάκη.

1602 22. "ΚΡΗΤΗ 2020 - Υγεία"

Δεύτερη προσυνεδριακή Ημερίδα για το θέμα "ΚΡΗΤΗ 2020-Υγεία. Σημερινή πραγματικότητα και προοπτικές". Ύστερα από πρόσκληση της Ιατρικής Σχολής, η Ημερίδα πραγματοποιήθηκε στην έδρα αυτής, στο Ηράκλειο. Μετά από τους χαιρετισμούς των Αλεξ. Παπαδερού, Νικ. Γκουρτσογιάννη, Προέδρου της Σχολής, και Χρήστου Νικολάου, Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου Κρήτης, έγιναν οι εισηγήσεις των 11 ομάδων Εργασίας που έχουν συγκροτηθεί και συζητήθηκαν πρακτικά θέματα, σχετικά με τη διοργάνωση του Παγκρητίου Συνεδρίου για την Υγεία, που προγραμματίζεται να γίνει στην ΟΑΚ τους πρώτους μήνες του 2001. Στα πλαίσια της Ημερίδας έγινε ξενάγηση στις εγκαταστάσεις της Σχολής και του Νοσοκομείου και οι σύνεδροι ενημερώθηκαν για το σπουδαίο διδακτικό, ερευνητικό και νοσηλευτικό έργο που επιτελείται.

27. Στο πρόγραμμα της ημέρας για την παραπάνω ομάδα (1603) συμμετείχε και ομάδα νέων και νεανίδων από την Αμερική (Σχολή Νικ. Γερμανάκου).

Μ Α Ϊ Ο Σ

3. Ομάδα από Φροντιστήρια Ξένων γλωσσών (PALSO). 3. Όμιλος χριστιανών από τη Φιλανδία με συνοδό τον αιδεσιμ. Rauno Pietarinen. Την ίδια μέρα ο Σεβασμ. Αρχιεπίσκοπος Καρελίας και πάσης Φιλανδίας Ιωάννης, (φιλοξενούμενος του Σεβασμ. Μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου Ειρηναίου) ήλθε στην ΟΑΚ και είχε μα-

κρά συνομιλία με τον Γεν. Διευθυντή μεταξύ άλλων και για ένα πλαίσιο συνεργασίας στο Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας.

4. Σύλλογος Ρεθυμνίων Αττικής το "ΑΡΚΑΔΙ" με τον Πρόεδρο του Συλλόγου Δημ. Αετουδάκη. Ενημερώνονται από τον Γεν Διευθυντή για το έργο του Ιδρύματος.

1604 4.-11. Ζώσα Ορθοδοξία

Ομάδα από τη Σουηδία με συνοδό τον Anders Niehlgård παρακολουθεί μαθήματα για την ιστορία, τη θεολογία και τη σύγχρονη ζωή της Ορθοδοξίας.

1605 6. Η Κρήτη χθές και σήμερα

Ημερίδα με ομάδα από την Ολλανδία.

1606 10.-11. Μνήμη Καθηγητή Ηλία Βουλγαράκη

Με την ευκαιρία της εορτής των Θεσσαλονικέων Ιεραποστόλων και Φωτιστών των Σλαύων Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου, στους οποίους είναι αφιε-

ρωμένο το παρεκκλήσι της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, έγιναν στο Ίδρυμα οι ακόλουθες εκδηλώσεις: Την Τετάρτη, 10. Μαΐου, παραμονή της εορτής, πραγ-

ματοποιήθηκε συνάντηση θεολόγων του Ν. Χανίων με τον Γεν. Διευθυντή. Ακολούθησε τελετή αφιερωμένη στη μνήμη του ΗΛΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗ, Καθηγητή της Ιεραποστολικής στη Θεολογική Σχολή Αθηνών (+9. 11. 1999). Ύστερα από εισαγωγικές επισημάνσεις του Αλεξ. Παπαδερού η θεολόγος Ε. Βουλγαράκη-Πισίνα, κόρη του αείμνηστου Καθηγητή, ανέπτυξε το θέμα ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΤΕ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ.

Χαιρετισμούς απηύθυναν ο Σεβασμ. Κυδωνίας και Αποκορώνου *Ειρηναίος*, η *Ελένη Βασάλου* εκ μέρους του Συνδέσμου Κρητών Θεολόγων και ο *Σταύρος Τάτσης*, Πρόεδρος Μακεδόνων Ν. Χανίων. Την εκδήλωση έκλεισε ο Σεβασμ. Κισάμου και Σελίνου *Ειρηναίος*.

Η εορτή

Τον Μέγα Εσπερινό ετέλεσε ο Ηγούμενος της Ι. Μονής Γωνιάς Αρχιμ. *Ιγν. Χατζηνικολάου*, ο οποίος εκήρυξε και τον θείο Λόγο. Συνιεργούρησαν αδελφοί της Μονής

και άλλοι ιερείς. Στην εορτή συμμετείχαν επίσης ο Πρωτοσύγγελλος της Ι. Μητρόπολης Κισάμου και Σελίνου Αρχιμ. *Αμφιλόχιος* και ο Δ/ντής της Εκκλησιαστικής Σχολής Κρήτης Αρχιμ. *Μελέτιος*. Έψαλαν ο *Νικ. Πιακής*, Πρόεδρος του Συνδέσμου Ιεροψαλτών Χανίων "ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΚΡΗΣ", με μέλη της Χορωδίας του Συνδέσμου.

Την επομένη, κυριώνυμο ημέρα της εορτής, ετέλεσαν τον Όρθρο και τη θεία Λειτουργία ο Αρχιμ. *Χρύσανθος Κελαϊδής* και ο εφημέριος Κολυμπαρίου π. *Διονύσιος Νταουντάκης*. Εκτός από το προσωπικό της ΟΑΚ συμμετείχαν μέλη του υπ' αριθμ. 1604 συνεδρίου, ο Δήμαρχος Κολυμπαρίου *Πολυχρ. Πολυχρονίδης*, μαθητές των τελευταίων τάξεων του Δημοτ. Σχολείου Κολυμπαρίου κ.ά.

1607 13. Η Κρήτη χθες και σήμερα

Ημερίδα με ομάδα από την Ολλανδία.

14. Μέλη της Ένωσης Ποδοσφαιρικών Σωματείων Λασιθίου.

1608 15. Η Κρήτη χθες και σήμερα

Ημερίδα με ομάδα από τη Γερμανία.

1609 20. Η Κρήτη χθες και σήμερα

Ημερίδα με ομάδα από την Ολλανδία.

1610 20.-27. Ζώσα Ορθοδοξία

Σεμινάριο, στο οποίο μετέχουν 26 επιστήμονες από τη Φιλανδία με συνοδό την *Kyllike Tiensuu*, Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου του Ελσίνκι. Οι σύνεδροι παρακολούθησαν σειρά μαθημάτων για την ιστορία και τη σύγχρονη ζωή της Ορθοδοξίας και της Κρήτης, που εδίδαν ο Γεν. Δ/ντής και οι συνεργάτες της ΟΑΚ *Alex Sprengler*, *Εμμανουέλα Λαρεντζάκη* και *Αντώνης Γυπάκης*.

21. Ομάδα από την Κύπρο.

1611 22. Η Κρήτη χθες και σήμερα

Ημερίδα με συμμετοχή 63 Αυστριακών από τη Βιέννη, στα πλαίσια της οποίας διατυπώθηκε προς την ΟΑΚ ένα απροσδόκητο ερώτημα: Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης, ως διεθνώς γνωστός τόπος διάλογου, θα μπορούσε να αναλάβει πρωτοβουλία προς την κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να επιδιω-

χθεί ένας ψυχραιμους διάλογος για τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί ύστερα από τις γνωστές πολιτικές εξελίξεις στην Αυστρία; Ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ είπε ότι το Ίδρυμα είναι πάντοτε πρόθυμο για διευκόλυνση εποικοδομητικού διαλόγου, εφόσον εξασφαλίζονται οι προς τούτο αναγκαίες προϋποθέσεις.

1612 23.-26. Μεταφορά φορτίων και Λογιστικής

Το Πολυτεχνείο του Aachen της Γερμανίας (RWTH) και το Κέντρο Έρευνας Συγκοινωνιών (CTR) του Πανεπιστημίου του Μόντρεαλ, Καναδά, συνδιοργάνωσαν το πρώτο διεθνές Συνέδριο για "Μεταφορά Φορτίων και Λογιστικής-ΟΔΥΣΣΕΥΣ 2000". Οι υπεύθυνοι του συνεδρίου ανακοίνωσαν τα ακόλουθα: "Η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης πρόσφερε σε περίπου 70 επιστήμονες και εμπειρογνώμονες, από τους οποίους οι περισσότεροι ήλθαν από τη Βόρειο Αμερική και την Ευρώπη, ένα τέλειο περιβάλλον για να συζητήσουν νέα σχέδια, μεθόδους, αλγορίθμους και λύσεις προγραμμάτων για υπολογιστές.

Ο σχεδιασμός πλοήγησης συστημάτων μεταφορών με τη χρήση μεθόδων βελτιστοποίησης και προσομοίωσης

υποβοηθούνται σημαντικά με τη χρήση σύγχρονων συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών.

Το συνέδριο ΟΔΥΣΣΕΥΣ 2000 ασχολήθηκε κατά κύριο λόγο με τα ακόλουθα:

- Σχεδιασμός και βελτιστοποίηση ιστών μεταφορών.
- Πορείες και χρονοδιαγράμματα οχημάτων μεταφοράς.
- Διοίκηση τελικών προορισμών (terminals), αεροδρόμια, θαλάσσια containers, σιδηροδρομικοί σταθμοί.
- Αερομεταφορές και μεταφορές με σιδηρόδρομο, πολύμορφες μεταφορές.
- Διοίκηση και βελτιστοποίηση αλυσίδας τροφοδοσίας.
- Χρονοδιαγράμματα συνεργατών (πληρωμάτων).

Το συνέδριο σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Όλοι οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την επιθυμία να έλθουν και πάλι στην Ελλάδα.

Tore Grünert, Hans-Jürgen Sebastian, Teodor Crainic, Michel Gendreau.

24. 8/θέσιο Δημοτικό Σχολείο Περιβολίων Κυδωνίας.

24. Μέση Τεχνική Επαγγελματική Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων Ηρακλείου.

24. Δημοτικό Σχολείο Αποστόλων Πεδιάδος Ηρακλείου.

26. Δημοτικό Σχολείο Βενεράτο Ηρακλείου.

26. Ομάδα από τη Γερμανία.

27. Μέλη της Ενορίας Κοιμήσεως της Θεοτόκου Μασταμπά Ρεθύμνου.

1613 27.-30. Ζώσα Ορθοδοξία

Ομάδα από Ενορία της Στουτγκάρδης συνοδευόμενη από τον πάστορα *Klaus Schwarz*, ειδικευμένο σε θέματα Ορθοδοξίας. Παρακολούθησαν μαθήματα του επιστημονικού προσωπικού της ΟΑΚ, σχετικά με το παρελθόν και τη σύγχρονη πίστη και ζωή της Εκκλησίας μας.

1614 28.-1.6 "Plant Virus Invention and Host Defence"

Διεθνές συνέδριο Βιολογίας (Ιολογίας Φυτών). Υπεύθυνη η *E.-M. Tsagari*, του Πανεπιστημίου Κρήτης.

I O Y N I O Σ

1615 7.-12. Διεθνές Συνέδριο Βιολογίας

Πρώτο Διεθνές Συνέδριο για το βακτήριο Βολμπάκια (WOLBACHIA) που οργάνωσε το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας της Κρήτης με υπεύθυνο τον *Κώστα Μπούρτζη*, Επίκουρο Καθηγητή Μοριακής Βιολογίας και Βιοχημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και συνεργαζόμενο ερευνητή του Ινστιτούτου. Συμμετείχαν 100 και πλέον ερευνητές από την Ευρώπη, την Αμερική, την Ιαπωνία και την Αυστραλία. Παρουσιάστηκαν ερευνητικές εργασίες για τις συμβιωτικές σχέσεις που αναπτύσσει το βακτήριο Βολμπάκια μέσω του ελέγχου των αναπαραγωγικών λειτουργιών των ξενιστών του. Το φάσμα των ξενιστών περιλαμβάνει

νηματώδεις και έντομα που είναι φορείς σημαντικών ασθενειών και παράσιτα γεωργικών καλλιεργειών. Σκοπός των ερευνητών είναι να χρησιμοποιήσουν τις συμβιωτικές σχέσεις του βακτηρίου για την ανάπτυξη νέων βιοτεχνολογικών μεθόδων καταπολέμησης των βλαβερών εντόμων και νηματωδών.

1. 8^ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου.
2. 6^ο Δημοτικό Σχολείο Χανίων.
2. Δημοτικό Σχολείο Αγροζηπίου.
2. 3^ο Δημοτικό Σχολείο Αλικαρνασσοῦ.
3. Ομάδα από τη Γερμανία.

1616 14.-16. 6^ο Μεταπτυχιακό Συνέδριο Χημείας

Συνεχίζοντας παλαιότερη παράδοση, το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Κρήτης πραγματοποίησε και φέτος στην ΟΑΚ ένα τριήμερο συνέδριο με υπεύθυνο τον Πρόεδρο του Τμήματος *Χ. Κατερινόπουλο*. Έλαβαν μέρος οι Καθηγητές *Μαρία Κανακίδου*, *Ευριπ. Στεφάνου*, *Εμμ. Στρατάκης* και μεταπτυχιακοί φοιτητές από το ως άνω Τμήμα και από άλλα Πανεπιστήμια της Χώρας.

1617. 18.-25. Διεθνές Συνέδριο Βιολογίας

Πραγματοποιήθηκε το 12^ο Διεθνές συνέδριο Μοριακής και Αναπτυξιακής Βιολογίας, το οποίο φιλοξενείται ανά δύο χρόνια από το 1978 στην Ακαδημία. Είναι γνωστό ως το πιο σημαντικό διεθνές συνέδριο στο αντικείμενό του (πρβλ. αριθμ. 1524).

Σε ιδιαίτερη τελετή οι σύνεδροι και η ΟΑΚ τίμησαν τον Καθηγητή *Σπ. Αρταβάνη-Τσάκωνα* για τις πολυετείς και πολύτιμες υπηρεσίες του προς το συνέδριο και το Ίδρυμα.

1618 27. "ΕΝΔΟΧΩΡΑ-ΑΚΤΕΣ"

Ημερίδα που οργάνωσαν η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης (Ινστιτούτο Θεολογίας και Οικολογίας) και ο Δήμος Κολυμπαρίου, στα πλαίσια της Ναυτικής Εβδομάδας. Την ευθύνη της οργάνωσης είχαν οι *Π. Σημαντηράκης*, Αντιδήμαρχος Κολυμπαρίου, και *Αντ. Γυπάκης*, Δ/ντής του ΙΘΟ της ΟΑΚ. Μετά τον χαιρετισμό του Γεν. Δ/ντού του Ιδρύματος και του Δημάρχου *Π. Πολυχρονίδη*, αναπτύχθηκαν τα θέματα:

"Η ενδοχώρα και οι ακτές: συνοχή στο χώρο, αμοιβαioτητα στη ζωή" (*Δρ. Αλέξ. Παπαδερός*), "Οι γεωργικές δραστηριότητες και το φυσικό περιβάλλον. Ενδοχώρα-ακτές" (*Δρ. Ευάγγ. Μπούρμπος*, Φυτοπαθολόγος-Ερευνητής), "Θαλάσσια περιβαλλοντικά προβλήματα Κρήτης" προβολή βίντεο σχετικού με το θέμα (*Δρ. Κων/νος Ντούνας*, υπεύθυνος Τμή-

ματος Διαχείρισης Θαλάσσιου Περιβάλλοντος-Ερευνητής), "Το πρόγραμμα NATURA 2000 και η σχέση του με την ευρύτερη ανάπτυξη του Δήμου" (*Γεώργιος Αγοραστάκης*, Αντινομάρχης Χανίων), "Διαχείριση Παρακτίων περιοχών. Σχετική ευρωπαϊκή εμπειρία. Αιγιαλός-παράκτια ζώνη" (*Δρ. Αναστ. Γεωργουλάκη-Καλπάκη*, Νομαρχιακή Σύμβουλος), "Περιβαλλοντική αφύπνιση, ρύπανση υδάτων και βιοαποκατάσταση εδαφών, υπογείων υδάτων και ακτών" (*Δρ. Αντ. Γυπάκης*, Ινστιτούτο Θεολογίας και Οικολογίας, ΟΑΚ, Καθηγ. *Νικόλ. Καλογεράκης*, Πολυτεχνείο Κρήτης).

Η Ημερίδα έκλεισε με συμπερασματικές επισημάνσεις του Δημάρχου Κολυμπαρίου.

“Ευρωπαϊκή πολιτική και δυνατότητες χρηματοδοτήσεων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ειδικότερα για το βιοαέριο - Το συγκεκριμένο έργο στο Ευρωπαϊκό πλαίσιο”

του Εμμανουήλ Ξενάκη, Πρόγραμμα ALTENER, DG XVII, Ευρωπαϊκή Επιτροπή
(από την εκδήλωση αριθμ. 1600)

Θα αναφερθώ σε τρία θέματα:

α) Το σκοπό του σεμιναρίου και τη σχέση του με την Ευρωπαϊκή πολιτική σχετικά με τις Ανανεώσιμες Μορφές Ενέργειας, περιλαμβανομένου και του βιοαερίου, το οποίο αποτελεί το σημερινό θέμα.

β) Μια συντομότερη περιγραφή της τεχνολογίας αυτής, σε συνδυασμό με τη δυνατή συμβολή της στην αντιμετώπιση ιδιαίτερα των προβλημάτων από τον κατσίγαρο αλλά και τα σκουπίδια.

γ) Μερικές σκέψεις σχετικά με το πώς θα πρέπει να ενεργήσει κανείς σε περίπτωση που αποφασίσει να δοκιμάσει.

Επί του παρόντος, περιορίζομαι να τονίσω ότι θα πρέπει να ενεργήσει κανείς προσεκτικά, αποφεύγοντας μεγάλη επένδυση πριν γίνουν δοκιμές μικρής κλίμακας. “Εδώ στην Κρήτη, ίσως αξίζει, φυσικά αν ο ιδιοκτήτης το επιτρέπει, να μελετηθεί ιδιαίτερα η περίπτωση της εφαρμογής της Τεχνολογίας αυτής της αναερόβιας χώνευσης, από το ελαιοτριβείο της Κανδάνου: Τι λειτούργησε καλά, τι λειτούργησε λιγότερο καλά, ποια τα προβλήματα, και κυρίως ποιες οι λύσεις. Τι μαθήματα μπορεί κανείς να λάβει από την εμπειρία αυτή;

1. Η Ευρωπαϊκή Πολιτική επί των Ανανεώσιμων Μορφών Ενέργειας, εκφράζεται στη “Λευκή Βίβλο”¹ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τίτλο “Ενέργεια για το Μέλλον: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Με την Ένδειξη {COM(97)599 final} της 26.11.1997.

Διευκρινίζω ότι οι ανανεώσιμες αυτές ενέργειες είναι η αιολική, η

ηλιακή, η υδροηλεκτρική, η γεωθερμική και η βιομάζα, η οποία περιλαμβάνει κάθε οργανική ύλη, κυρίως ξύλο, αλλά και το οργανικό μέρος των σκουπιδιών, καθώς και τα πάσης φύσεως οργανικά απόβλητα, όπως τα απόβλητα των βιομηχανικών τροφίμων, περιλαμβανομένου του κασσίγαρου, σφαγείων, λάσπης των σταθμών βιολογικού καθαρισμού και γενικά κάθε οργανική ύλη. Η αξιοποίηση των μορφών αυτών ενέργειας παρουσιάζει τρία πλεονεκτήματα τα οποία αναπτύσσονται στην “Λευκή Βίβλο”:

α) Ενεργειακό πλεονέκτημα, εφόσον επιτρέπουν την αντικατάσταση των συμβατικών μορφών ενέργειας, κυρίως πετρελαίου, οι οποίες εκ φύσεως είναι περιορισμένες.

β) Περιβαλλοντικό πλεονέκτημα: Έχετε ιδία πείρα από τα προβλήματα που δημιουργούνται από τα σκουπίδια και τον κατσίγαρο. Αλλά το περιβαλλοντικό πλεονέκτημα είναι ευρύτερο:

Η αξιοποίηση των μορφών αυτών Ενέργειας, επιτρέπει τη μείωση των εκπομπών που επιδρούν στην αλλαγή του κλίματος -κυρίως εκπομπών διοξειδίου του άνθρακος (CO₂), θέμα το οποίο έχει δημιουργήσει ανησυχία σε παγκόσμιο επίπεδο.

γ) Τέλος η “Λευκή Βίβλος” αναφέρει ότι η ανάπτυξη των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας θα επιτρέψει την δημιουργία πολλών θέσεων εργασίας. Ο στόχος που καθορίζει η “Λευκή Βίβλος” που ανέφερα, είναι ο διπλασιασμός του ποσοστού που αντιπροσωπεύουν οι ανανεώσιμες μορφές ενέργειας στην Ευρώπη, από

6% το 1997 σε 12% το 2010. Τελειώνω το πρώτο αυτό σημείο, αναφέροντας ότι ένα από τα μέσα που χρησιμοποιούμε στα πλαίσια της πολιτικής αυτής, είναι οι ενέργειες που συμβάλλουν στην μεταβίβαση της τεχνολογίας από το ένα κράτος στο άλλο. Με άλλα λόγια, “ο ένας μαθαίνει τον άλλο” αυτό που ξέρει, με τελικό αποτέλεσμα το κοινό όφελος. Εν προκειμένω, η τεχνολογία του βιοαερίου, είναι αρκετά διαδεδομένη σε μερικές χώρες, στην Δανία ιδιαίτερα, και εκδηλώσεις όπως η σημερινή, συμβάλλουν σε αυτό που είπα, δηλαδή στη μεταβίβαση της Τεχνολογίας. Για τον λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση, με την συμβολή της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης, και του Ελληνικού Κέντρου Ανανεώσιμων Ενεργειών, χρηματοδοτεί την εκδήλωση αυτή.

Έρχομαι τώρα στο δεύτερο σημείο, δηλαδή να πω με δυο λόγια τι είναι η τεχνολογία αυτή και πως, ίσως, θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση ιδιαίτερα των προβλημάτων του κατσίγαρου και των σκουπιδιών, αλλά και πάσης φύσεως αποβλήτων.

2. Ειδικευμένοι ομιλητές θα σας μιλήσουν σχετικά. Περιορίζομαι να σας πω ότι η τεχνολογία αυτή συνίσταται στην τοποθέτηση μέσα σε ένα είδος ειδικών δεξαμενών μιας οργανικής ύλης, π. χ. οργανικού μέρους των σκουπιδιών, απορριμμάτων ζώων, αποβλήτων ελαιοτριβείων ή άλλων βιομηχανικών τροφίμων κλπ., και την πρόσθεση ορισμένων ειδικών ενζύμων. Μετά από 2-3 εβδομάδες,

1. Σημείωση σύνταξης: Η διατύπωση αυτή, συχνή σε κείμενα διεθνών Οργανισμών, είναι καταχρηστική. Ο όρος ΒΙΒΛΟΣ έχει συγκεκριμένο περιεχόμενο.

από την πρώτη ύλη αυτή αναδύεται το βιοαέριο, το οποίο μοιάζει πολύ με το γκάζ (το φυσικό αέριο), συλλέγεται και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή ενέργειας, δηλαδή ηλεκτρισμού ή θερμότητας, αλλά μερικές φορές, και σαν καύσιμο αυτοκινήτων. Σε πολλές περιπτώσεις, η ενέργεια αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την τροφοδοσία του εργοστασίου που παράγει την πρώτη ύλη, αλλά όλες οι δυνατότητες παραμένουν ανοιχτές π. χ. σύνδεση με το δίκτυο (διαδεδομένη στις βόρειες χώρες) οικιακή θέρμανση ή θέρμανση θερμοκηπίων κ. α.. Η διαδικασία λέγεται αναερόβια χώνευση. Τα κατάλοιπα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν οργανικό λίπασμα.

Θα ήθελα εδώ να επιστήσω την προσοχή σας σε ένα θέμα προς εξέταση, που αφορά όχι μόνο στην περιοχή σας, αλλά σε όλη τη Μεσόγειο: Ανέφερα σαν δυνατές πρώτες ύλες τον κασίγαρο και το οργανικό μέρος των σκουπιδιών. Δεν χρειάζεται να περιγράψω το πρόβλημα. Η σκέψη μου είναι χωρίς βιαστικά συμπεράσματα, να μελετηθεί από τους ενδιαφερόμενους φορείς, η δυνατότητα χρησιμοποίησης της Τεχνολογίας αυτής, προς επίλυση των σχετικών περιβαλλοντικών προβλημάτων, με ταυτόχρονο πλεονέκτημα την παραγωγή ενέργειας. Θα πρέπει να τονίσω ότι επ' ουδενί μπορώ να ισχυριστώ ότι αυτό είναι η λύση. Αυτό που λεω είναι ότι, ίσως, αξίζει να μελετηθεί το

θέμα, προς διεξαγωγή θεμελιωμένων συμπερασμάτων.

Τελειώνω αυτό το δεύτερο σημείο, επιστώντας την προσοχή σας στην παρουσίαση που θα κάνει η κυρία Αγγελιδάκη, ειδικευμένη στο θέμα της αναερόβιας χώνευσης του κασίγαρου, και η οποία εργάζεται σε ένα από τα πλέον ειδικευμένα Πανεπιστήμια της Ευρώπης, το Τεχνικό Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης.

3. Το τρίτο σημείο της παρέμβασής μου, αφορά στον τρόπο που κατά την γνώμη μου θα πρέπει να ενεργήσει κανείς, ιδιωτικά, ή συλλογικά. Η γνώμη μου συνοψίζεται σε μία λέξη: Προσοχή. Έχουμε παραδείγματα στην Ευρώπη, όπου έγιναν μεγάλες επενδύσεις αναερόβιας χώνευσης, οι οποίες τελικά απεδείχθησαν ανεπιτυχείς. Πιστεύω ότι θα ήταν λάθος να προγραμματιστούν μεγάλες επενδύσεις, ακόμα και στην περίπτωση που εξασφαλισθεί κοινοτική χρηματοδότηση. Θα πρέπει πρώτα να δοκιμασθεί σε μικρή πειραματική κλίμακα, ώστε να εντοπιστούν δυνατά προβλήματα. Πράγματι, ναι μεν η αναερόβια χώνευση απεδείχθη αποτελεσματική στη βόρεια Ευρώπη, αλλά οι συνθήκες δεν είναι οι ίδιες. Π. χ. εκεί η κυριότερη πρώτη ύλη είναι τα απορρίμματα ζώων - οι χώρες αυτές έχουν μεγάλη κτηνοτροφία. Αντίθετα ο κασίγαρος π. χ. έχει λίγο δοκιμαστεί. Επίσης, εκεί έχουν οικονομικά συμφέροντα στον τρόπο αξιοποι-

ησης της θερμότητας, κυρίως λόγω της ύπαρξης καταλλήλων συστημάτων οικιακής θέρμανσης. Το θέμα της εφαρμογής της τεχνολογίας αυτής με αποδεκτό τρόπο, (τεχνικά, περιβαλλοντικά, και οικονομικά) πρέπει προσεκτικά να αναλυθεί.

Τέλος, αν τελικά αποδειχθεί η τεχνολογία αυτή συμφέρουσα, θα προέτρεπα να δοθεί μέρμινα στο να επιτύχει η τοπική εθνική βιομηχανία να παράγει τα απαραίτητα μηχανήματα αντί να τα εισάγει. Αυτό είναι συμβιβασίμο με τον προαναφερθέντα στόχο της "Λευκής Βίβλου" σχετικά με τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Εν συμπεράσματι:

α) Υπάρχει μια Ευρωπαϊκή Πολιτική Προώθησης Ανανεώσιμων μορφών Ενέργειας, περιλαμβανομένου του βιοαερίου, στα πλαίσια της οποίας διοργανώνεται η παρούσα εκδήλωση.

β) Θα αξίζει να μελετηθεί η δυνατότητα αντιμετώπισης των προβλημάτων των σχετικών με τα σκουπίδια και τον κασίγαρο, με βάση την τεχνολογία αυτή.

γ) Σε περίπτωση που αντιμετωπιστεί σοβαρά το ενδεχόμενο προώθησης της Τεχνολογίας αυτής, θα πρέπει να επιδειχθεί μεγάλη προσοχή στην πραγματοποίηση επενδύσεων. Είναι απαραίτητο να δοκιμασθεί σε μικρή κλίμακα, πριν αποφασιστούν μεγαλύτερα έργα. Ευρωπαϊκή υποστήριξη δεν αποκλείεται.

ΕΥΡΩΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

* Από 6. Ιουλίου μέχρι 6. Αυγούστου το ΕΚΝ, Παράρτημα της ΟΑΚ στα Νωπήγεια, φιλοξενεί και πάλι τα παιδιά που μετέχουν σε κατασκηνωτικό πρόγραμμα, για το οποίο την πρωτοβουλία και ευθύνη έχει η Ιερά Μητρόπολή μας Κισάμου και Σε-

λίμου. Ο Σεβασμιώτατος *Ειρηναίος* έχει ορίσει ως υπεύθυνο του προγράμματος τον Πρωτοσύγκελο της Μητροπόλεως Αρχιμ. *Αμφιλόχιον Ανδρονικάκη*, βοηθούμενον από ιερείς της Μητροπόλεως.

* Στις 28. Ιουνίου το Κέντρο Λαϊκής Επιμόρ-

φωσης Κισάμου οργάνωσε στο υπαίθριο θέατρο του ΕΚΝ, στα πλαίσια του εορτασμού της Ναυτικής Εβδομάδος, εκδήλωση αφιερωμένη στη θάλασσα, με τη συνεργασία του Ναυστάθμου Κρήτης, της Ορθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης και των Δήμων

Κισάμου, Κολυμπαρίου, Μηθύμνης και Ιναχωρίου.

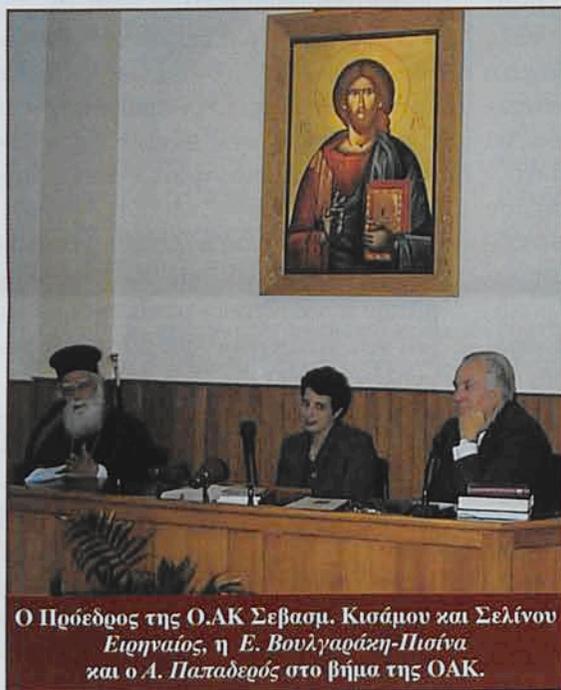
Κατά την τελετή απονεμήθηκε και στην ΟΑΚ Δίπλωμα και Μετάλλιο, σε αναγνώριση της συμβολής της στην επιτυχία του εορτασμού της Ναυτικής Εβδομάδας 2000.

Οι Σεβασμ. Μητροπολίτες Λάμπης και Σφακίων *Ειρηναίος*, Κυδωνίας και Αποκορώνου *Ειρηναίος*, ο Νομάρχης Ρεθύμνου Λίτινας και άλλοι προσκυνητές στη Μονή Πρέβελη.

Ο Ευρωβουλευτής Καθηγ. *Hans-Gert Poettering*, Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και των Ευρωπαίων Δημοκρατών και ο *Α. Παπαδερός* στην Πόλη.

Ο Πρόεδρος της Ο.ΑΚ Σεβασμ. *Κισάμον* και *Σελίνου Ειρηναίος*, η *Ε. Βουλγαράκη-Πισίνα* και ο *Α. Παπαδερός* στο βήμα της ΟΑΚ.

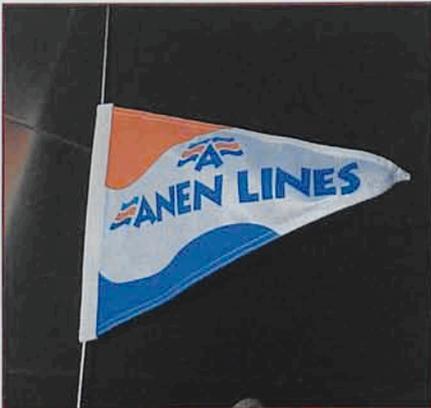
Ο Οικουμενικός Πατριάρχης *Βαρθολομαίος* προσφωνεί τους συνέδρους του 4. Διαλόγου στην Πόλη.

Οι *Ν. Γκουρτσουγιάννης*, *Χ. Νικολάου* και *Α. Παπαδερός* στην Ιατρική Σχολή.

Ο *W. Lenz* εξηγεί στο επιτελείο της ΟΑΚ νέα συστήματα ηλεκτρονικής επικοινωνίας.

Η ΟΑΚ, που είχε αναλάβει τις αρχικές πρωτοβουλίες για την ακτοπλοϊκή σύνδεση της Κισιάμου με την Πελοπόννησο, χαιρετίζει την έναρξη λειτουργία της ANEN LINES και εύχεται να δικαιώσει τους αγώνες του Σεβασμ. Ειρηναίου και όσων άλλων εμόχθησαν για το νέο αυτό απόκτημα.

Ι. Μονή Αγ. Τριάδος Ακρωτηρίου: Λιτάνευση της τιμίας Κάρας του Αγ. Τίτου.

Πολυχρόνης - Ιωάννα
 "Ο Θεός, ό Θεός ημών... εὐλόγησον αὐτῶν εἰσόδους καί ἐξόδους, πλήθυνον ἐν αγαθοῖς τήν ζωήν αὐτῶν!"

Η ευχαριστία της ΟΑΚ προς τον Σπ. Αρταβάνη-Τσαύκωνα (αριστερά) εκφράζεται με ένα κρητικό μαχαίρι με χαραγμένη τη μαντινάδα:
 «Το κοφτερό σου το μυαλό σε ξόρισε στα ξένα, ἔχε λοιπὸς παρηγοριά και θάρρητα σε μένα»

Π. Πολυχρονίδης, Α. Γυπάκης, Π. Σημαντηράκης (Αριθμ. 1618).

Ο Γ. Αγοραστάκης αναπτύσσει το θέμα του (Αριθμ. 1618).

Ο Καρελίας και πάσης Φιλλανδίας Ιωάννης.

ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000 ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΧΑΝΙΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Οδηγία των Οικοτόπων (92/43/ΕΟΚ)

Η δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Ειδικών Ζωνών Διατήρησης προβλέπεται από το άρθρο 3 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 1992 «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας».

Στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπιστώθηκε ότι η γενική κατάσταση διατήρησης ενός συγκεκριμένου αριθμού οικοτόπων και ειδών, των λεγόμενων κοινοτικού ενδιαφέροντος, επιδεινώνεται προοδευτικά με κίνδυνο να οδηγήσει σε μία μη αναστρέψιμη απώλεια για τη βιοποικιλότητα. Για να προληφθεί αυτός ο κίνδυνος, η Οδηγία προβλέπει την ίδρυση ενός οικολογικού συνεκτικού δικτύου, διασφαλίζοντας τους χώρους που εμφανίζονται αυτοί οι τύποι οικοτόπων και αυτά τα απειλούμενα είδη. **Αυτό είναι το δίκτυο «NATURA 2000».**

Η Οδηγία των Οικοτόπων, με αριθμό 92/43, υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο με ομόφωνη απόφαση του 1992.

Η Οδηγία καθορίζει ότι το κράτος επιφορτίζεται με τη διατήρηση των τύπων οικοτόπων και των ειδών της Οδηγίας στην επιθυμητή κατάσταση διατήρησης. Για να επιτευχθεί αυτό, ταυτόχρονα με τον ορισμό των Ζωνών Ειδικής Διατήρησης λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα, που είτε αποτελούν ειδικά σχέδια διαχείρισης για κάθε τόπο (περιοχή) είτε μέτρα ενσωματωμένα σε άλλα σχέδια διευθέτησης (π.χ. χρήσεις γης). Επίσης λαμβάνονται και τα αναγκαία κανονιστικά, διοικητικά ή άλλα μέτρα για την προστασία των ανωτέρω τύπων οικοτόπων και ειδών.

Δεν υπάρχει προκαθορισμένος «τρόπος προστασίας» από την Οδηγία και κατά την εναρμόνισή της από κάθε κράτος-μέλος ορίζονται τα μέσα και οι διαδικασίες που θα χρησιμοποιηθούν για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ NATURA 2000 ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΧΑΝΙΩΝ

Στον Ν. Χανίων μετά από την μελέτη «Γουλανδρή», η οποία έγινε από επιστήμονες του Πανεπιστημίου Αθηνών και Κρήτης, ορί-

A/A	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	ΕΚΤΑΣΗ (ha)
1	GR4340001	Ήμερη και Άγρια Γραμβούσα - Τηγάνι και Φαλάσαρνα - Ποντικονήσι	5544
2	GR4340002	Νήσος Ελαφώνησος	392
3	GR4340003	Χερσόνησος Ροδοπού - Παραλία Μάλεμε	8753
4	GR4340004	Έλος - Τοπόλια - Σάσαλος - Άγιος Δικαίος	7350
5	GR4340005	Σούγια - Βάρδια, Φαράγγι Λισσού μέχρι Ανυδρούς	3397
6	GR4340006	Λίμνη Αγιάς - Πλατανιάς - Ρέμα και Εκβολή Κερίτης - Κουλάδα Φάσας	1211
7	GR4340007	Φαράγγι Θέρισου	498
8	GR4340008	Λευκά Όρη	53878
9	GR4340009	Δράπανο (Βορειανατολικές Ακτές) - Παραλία Γεωργιούπολης - Λίμνη Κουρνά	4430
10	GR43400010	Φρε - Τζιτζιφές - Νίππος	1218
11	GR43400011	Ασφέντου - Καλλικράτης	15171
12	GR43400012	Νήσοι Γαύδος και Γαυδοπούλα	6290
13	GR43400013	Εθνικός Δρυμός Σαμαριάς	5068
14	GR43400014	Απέναντι παραλία από Νήσος Ελαφώνησος (από Χρυσοκαλίτσα μέχρι Ακρωτήριο Κριός)	2654
15	GR43400015	Μετερτζία - Άγιος Δικαίος - Τσουνάρα - Βιτσιλία Λευκών Ορέων	2210

στηκαν οι περιοχές του δικτύου, προτάθηκαν από το ΥΠΕΧΩΔΕ στην Κοινότητα και αποδέχτηκε η Κοινότητα αυτές τις περιοχές.

Έτσι έχουν ενταχθεί στο δίκτυο - και βρίσκονται κάτω από την προστασία του νόμου όπως προηγούμενα αναφέρθηκε - οι παρακάτω περιοχές. (Πίνακας & Χάρτης).

Το μεγαλύτερο μέρος των δασών του Νομού σ' ό,τι αφορά την έκτασή τους, αλλά και την αξιολογική σημασία τους (τα πιο σημαντικά) εμπεριέχονται στις περιοχές Natura. Οπότε τα θέματά τους ρυθμίζο-

νται πλέον από το νέο πλαίσιο που έχει τεθεί γι' αυτές. Το κύριο περιεχόμενο και προστατευτέο αντικείμενο των ορεινών περιοχών Natura είναι τα δάση. Εξίσου όμως σημαντικά είναι τα δάση που βρίσκονται και στις υπόλοιπες. Ειδικά οι δασικές εκτάσεις των δύο υγροβιότοπων Αγιά και Κουρνά-Γεωργιούπολης και επίσης ορισμένων παράκτιων περιοχών όπως της Γαύδου και της Ελαφονήσου.

Για τους υγροβιότοπους ισχύουν πέρα των ρυθμίσεων Natura και άλλες ειδικότερες πολιτικές και νομικές ρυθμίσεις. Το ίδιο και για

τις παράκτιες περιοχές όπου οι απειλές είναι εντονότερες.

Στις περιοχές Natura, εκ παραλλήλου με την διαδικασία ένταξη ή και ανεξάρτητα απ' αυτήν, έχουν γίνει μελέτες και έχουν συνταχθεί διαχειριστικά σχέδια στη βάση των τότε γενικών κατευθύνσεων της Κοινότητας και των διατάξεων του Νόμου 1650/86 τα οποία σήμερα με τη μεταγενέστερη νομοθετική ρύθμισή τους διευκολύνουν την διαχείριση των περιοχών.

(Από την εισήγηση του Γ. Αγοραστάκη, Αντινομάρχη Χανίων, στο συνέδριο αριθμ. 1618).

Από την κίνηση του προσωπικού:

Ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ έλαβε μέρος, μεταξύ άλλων, στις ακόλουθες εκδηλώσεις:

Απρίλιος

1. Συνεδρία της Οργανωτικής Επιτροπής της Εκκλησίας της Κρήτης για τις εόρτιες εκδηλώσεις του Ιωβηλαίου έτους 2000. Συζητήθηκαν κυρίως τα της διοργανώσεως θεολογικού συνεδρίου σε συνδυασμό με περίπλου της Κρήτης. Στη συνεδρία προήδρευσε ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου *Ειρηναίος*.

3. Σύσκεψη στην ΟΑΚ με τον Δήμαρχο Κολυμπαριού και μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου με θέμα το Λιμάνι Κολυμπαριού.

4.-6. Μετέβη στην Κωνσταντινούπολη ως μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (ΚΕΚ), όπου συμμετείχε σε διορθόδοξη σύσκεψη, σκοπός της οποίας ήταν να συζητηθεί σε περίπου τελικό στάδιο και σε επίπεδο των Ορθοδόξων Εκκλησιών της Ευρώπης η "ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΧΑΡΤΑ". Πρόκειται για σχέδιο συμφωνίας όλων των Εκκλησιών της Ευρώπης (Ορθόδοξο, Ρωμαιοκαθολικής και προτεσταντικών παραδόσεων), που προγραμματίζεται να υπογραφεί από ειδική διεκκλησιαστική συνέλευση το έτος 2001. Από όλες τις πλευρές έχει προκριθεί η Ελλάδα ως ο πλέον επιθυμητός τόπος για τη συνέλευση αυτή, στην οποία αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία, επειδή θα συμφωνηθεί ένα πλαίσιο συνεργασίας των Εκκλησιών, που θα περιορίζει τις τριβές και θα προάγει τη θρησκευτική ειρήνη, την αλληλεγγύη και την από κοινού στράτευση στην πιο αποτελεσματική διακονία των λαών της Ευρώπης ενόψει των προκλήσεων, αλλά και των νέων ευκαιριών.

Τις εργασίες της διορθόδοξης Επιτροπής στην Πόλη συντόνισε ο Σεβασμ. Μητροπολίτης Γαλλίας *Ιερεμίας*, Πρόεδρος του ΚΕΚ. Ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης *Βαρθολομαίος*, απευθυνόμενος προς τα μέλη της συσκέψεως, υπογράμμισε μεταξύ άλλων την αναγκαιότητα ζωντανής χριστιανικής μαρτυρίας στη φάση αυτή των μεγάλων ζυμώσεων για το μέλλον της Ευρώπης. Η επόμενη σύσκεψη θα πραγματοποιηθεί

στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης (16.-20. Ιουλίου), ύστερα από συνεννόηση με τον Σεβασμ. Μητροπολίτη Πέτρως *Νεκτάριον*. Την πρωτοβουλία για τις συσκέψεις αυτές έχει το Οικουμενικό Πατριαρχείο, την δε οργανωτική ευθύνη ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Ρηγίου *Εμμανουήλ (Αδαμάκης)*.

Μάιος

7. Εγκαίνια της δυτικής πτέρυγας της Ι. Μονής Πρέβελης, που ολοκληρώθηκε με την ακάματη μέριμνα του Σεβασμ. Μητροπολίτη Λάμπης και Σφακιών *Ειρηναίου*, του Ηγουμένου και των αδελφών της Μονής, η οποία, όπως φαίνεται, έχει εισέλθει με τη χάρη του Θεού σε νέα περίοδο ακμής.

14. Πρώτη εκδήλωση για την επέτειο της Μάχης της Κρήτης, στα Νεώρια Χανίων.

14. Εκδήλωση μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

18.-20. Ευρωπαϊκή Διάσκεψη, στην Αθήνα, την οποίαν οργάνωσε η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό "European Round Table of Charitable Social and Welfare Associations, E.E.I.G." (Βρυξέλλες), με θέμα: "Ο ρόλος και η ενδυνάμωση των Μη-Κυβερνητικών Οργανώσεων Πρόνοιας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο".

Στις 19. Μαΐου ο *Αλέξ. Παπαδερός* είχε συνεργασία με τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος *Χριστόδουλο* για θέματα σχέσεων Εκκλησίας και Πολιτείας.

27. Εκδήλωση μνήμης και τιμής για τον *Νικόλαο Β. Τομαδάκη*, Πανεπιστημιακό Διδάσκαλο, Βυζαντινολόγο και Κρητολόγο, την οποία οργάνωσε η Ιστορική, Λαογραφική και Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης (Ι.Λ.Α.Ε.Κ.), με τη συνδρομή της Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών, της Ιεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου και του Δήμου Χανίων και κατά την οποία ανέπτυξε το θέμα "Ο Νικόλαος Τομαδάκης και τα Χανιά". Προηγούμενος ο Σεβασμ. Κισάμου και Σελίνου *Ειρηναίος* αναφέρθηκε στη γνωριμία και αναστροφή του με τον τιμώμενο Καθηγητή, για τον οποίον

μίλησαν και άλλοι διακεκριμένοι επιστήμονες. Την επομένη έγινε η αποκάλυψη της προτομής του στην αυλή της Τριμάρτουρης Χανίων.

29.-30. Συνεργασία στην Αθήνα με τη Διεθνή Γραμματεία της Ευρωπαϊκής Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας (ΕΔΣΟ), με αντικείμενο την προετοιμασία της Διάσκεψης των Υπουργών Παιδείας των Χωρών-μελών της ΕΔΣΟ, που προγραμματίζεται να γίνει στην ΟΑΚ τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Ιούνιος

2. Τελετή παρουσίασης του βιβλίου του *Ιωάν. Ψαρουδάκη* "Το Δώρο της Ελισάβετ" στις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ.

7.-12. Ύστερα από πρόσκληση του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου *Βαρθολομαίου*, ο Γεν. Διευθυντής της ΟΑΚ *Αλέξ. Παπαδερός* έλαβε μέρος στον 4^ο Διάλογο του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος και των Ευρωπαϊκών Δημοκρατών. Το θέμα του φετινού διαλόγου ήταν: Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ. Το θέμα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ανέπτυξαν ο *Αλέξ. Παπαδερός* και η επικεφαλής των Ευρωβουλευτών της Νέας Δημοκρατίας *Μαριέττα Γιαννάκου*.

Στο Διάλογο μετείχαν Μητροπολίτες, άλλοι κληρικοί, ειδικοί Καθηγητές και Ευρωβουλευτές, μεταξύ των οποίων και ο *Ζακ Σαντέρ*, πρόην Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης απηύθυνε Μήνυμά του και παρέθεσε επίσημο γεύμα στους συνέδρους. Τα πορίσματα συνόψισαν ο Ευρωβουλευτής *Βιμ βαν Βέλζεν* και ο Επίσκοπος Ρηγίου *Εμμανουήλ (Αδαμάκης)*, ο οποίος εμερίμνησε και για την όλη διοργάνωση του διαλόγου από πλευράς Οικουμενικού Πατριαρχείου. Ο 5^{ος} διάλογος αποφασίστηκε να γίνει το 2001 στην ΟΑΚ.

Συνέδροι μετείχαν στις ιερές ακολουθίες και άλλες τελετές με την ευκαιρία της ονομαστικής εορτής του Οικουμενικού Πατριάρχου.

18. Ιερά Μονή Αγίας Τριάδος Ακρωτηρίου, όπου τελέσθηκε συνοδική θεία Λειτουργία. Είχε μεταφερθεί η τιμία Κάρα του Αγίου Αποστόλου Τίτου, στα πλαίσια των εορταστικών εκδηλώσεων του Ιωβηλαίου 2000, στην περιοχή της Ιεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου. Υπήρξε ζωντανή αναμετάδοση της θ. Λειτουργίας από την Ελλ. Τηλεόραση (όπου και την επομένη, εορτή του Αγ. Πνεύματος, από τον Καθεδρικό Ναό Χανίων).

29. Σπήλι, ανάλογες τελετές για το Ιωβηλαίο με την ευκαιρία της εορτής των Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου, στα πλαίσια του προγράμματος της Ι. Μητροπόλεως Λάμπης και Σφακίων.

Ο Δρ. Αντ. Γυπάκης, Διευθυντής του Ινστιτούτου Θεολογίας και Οικολογίας, εκπροσώπησε τον Γεν. Διευθυντή της ΟΑΚ στις ακόλουθες εκδηλώσεις κατά τον μήνα Μάιο:

- Ανοιξιάτικη εκδήλωση που οργάνωσε το Γερμανικό Στρατιωτικό Κλιμάκιο του Πεδίου Βολής Κρήτης.

- Εκδηλώσεις της Α' τάξης του Γυμνασίου Κολυμπαρίου με θέματα:

α) "Αλκοόλ και ατυχήματα" και

β) "Έρευνα για τις διατροφικές συνήθειες των νέων 8-15 χρόνων στην περιοχή Κολυμπαρίου".

- Μάχη της Κρήτης, εκδήλωση που οργάνωσαν ο Δήμος Κολυμπαρίου και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χανίων.

- Ημερίδα για την ίδρυση Τμήματος Αρχιτεκτονικής Σχολής στο Πολυτεχνείο Κρήτης.

- Εκδήλωση προς τιμήν του αποχωρούντος Διευθυντού του Ινστιτούτου Goethe Χανίων Ιακώβου Τσουρουνάκη.

- Συνεδρίαση του Συμβουλίου Αγροτικής Πολιτικής Νομού Χανίων (Σ.Α.Π.Ν.Χ.) που έγινε στην αίθουσα του Εμποροβιομηχανικού Επιμελητηρίου Χανίων.

Ιεραποστολή τότε και σήμερα

"ΤΑ ΤΕΛΗ. Όταν είδα το άψυχο σώμα του, που δευτερόλεπτα πριν κινιόταν ανήσυχα από τον πόνο και με πλήρη επίγνωση γι' αυτό που θα συνέβαινε, ένιωσα την απουσία. Την απουσία της πνοής, την απουσία της ζωής, την απουσία επαφής αυτού που συν Θεῷ μου είχε δώσει το δώρο της ζωής, την παγωνιά του θανάτου.

Η θέα είναι άμεση· μας ταράζει αυτό που βλέπουν τα μάτια. Μας γαληνεύει όμως μια άλλη γνώση, εσώτερη, στέρεα, εξίσου σαφής. Το "ὄντως φοβερόν τοῦ θανάτου μυστήριον" που ψάλλουμε στη νεκρώσιμη ακολουθία αντικαθίσταται με την αναστάσιμη βεβαιότητα: "Ποῦ σου, θάνατε, τό κέντρο; Ποῦ σου, Ἄδη, τό νίκος; ... Ἀνέστη Χριστός, καί ζωή πολιτεύεται!"

Όλες τις μέρες μετά το θάνατό του στις 9 Νοεμβρίου 1999, κυριαρχούσε η αίσθηση της παρουσίας, ο θρίαμβος της ζωής επί του θανάτου. Όχι μόνο μέσα από τα χαρτιά του, νεκρά θυμητάρια, που ολοένα σκαλίζω και ταξινομώ, αλλά και του ίδιου που τον νιώθουμε ανάμεσά μας, κοντά μας στα έργα και τα λόγια μας, μαζί μας μέσα στη σχολική τάξη, δίπλα μας σε κάθε καλή προσπάθεια, ελεύθερο απ' τις βαριές αλυσίδες του χώρου και του χρόνου, πιο ζωντανό από κάθε άλλη φορά.

Αυτή η αίσθηση του πένθους που είναι γλυκύ, γιατί μετριάζεται από τη γνώση για την κυριαρχία της ζωής, του θανάτου που δεν έχει πια κάτι το αμετά-

κλητο, το ανεπανόρθωτο, αλλά έγινε ύπνος, ήταν ό,τι κυριάρχησε και στην κηδεία του. Τον τελευταίο -κατά κόσμον- χαιρετισμό....

Η ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ. Η ίδια η λέξη και η έννοια ιεραποστολή στη νεότερη Ελλάδα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το όνομα του Ηλία Βουλγαράκη. Ορίζοντάς του ήταν η οικουμένη και η μαρτυρία του χριστιανικού λόγου, μια κατάθεση, μια δωρεά, μια κίνηση (γνήσιου) ανθρωπισμού, αγάπης και ελευθερίας. Έλεγε: "Μπορεί να ακούμαστε στη φιλανθρωπία και τη μοιρασιά των υλικών πόρων, στερώντας τους ανθρώπους από το μεγαλύτερο δώρο που είναι η γνωριμία με το Χριστό; Γιατί όλοι συμμαριζόμαστε τον αγώνα ενάντια στο apartheid, ενώ εισάγουμε ένα ακόμα χειρότερο, πνευματικό apartheid με την αδιαφορία μας για την εξωτερική ιεραποστολή";

Στο πρώτο άρθρο του για το θέμα, με τον τίτλο "Ιεραποστολή;", που πρωτοδημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Πορευθέντες» το 1963, φαίνεται να προσπαθεί να πείσει για την αναγκαιότητα της εξωτερικής ιεραποστολής ένα ξαφνιασμένο και μουνδιασμένο αναγνωστικό κοινό: το θέμα ήταν για την πλειονότητα των χριστιανών πρωτάκουστο. "Μας περνούσαν για νεαρούς τρελλούς", μου έλεγε για τον εαυτό του και το φίλο του Τάσο, τον μέτεπειτα Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας.

Στα χρόνια που πέρασαν τόσο η θεωρία όσο και η πράξη άλλαξαν κατά πολύ. Τα κείμενα του Ηλία Βουλγαράκη δεν

είχαν πια με τον καιρό απολογητικό τόνο. Αντίθετα είχαν θετικό περιεχόμενο και ανέπτυσσαν ένα πλήθος ειδικότερα ζητήματα δίνοντας στέρεες θεολογικές βάσεις σε ένα έργο που παράλληλα αύξανε και πρόκοβε. Σήμερα μια ματιά στο έντυπο της Εκκλησίας της Ελλάδος για την ιεραποστολή, το περιοδικό «Πάντα τα Έθνη», Διευθυντής σύνταξης και "ψυχή" του οποίου ήταν ο πατέρας μου από το πρώτο φύλλο του το 1981 ως το 1997, φανερώνει τον πλούτο και την έκταση του ιεραποστολικού έργου σήμερα.

Αναφέρουμε επιγραμματικά τους πιο αξιοσημείωτους σταθμούς αυτής της πορείας, στην πραγμάτωση των οποίων σημαντικότερο ρόλο έπαιξε ο Ηλίας Βουλγαράκης, μαζί βέβαια και με άλλους ανθρώπους:

α. Η ίδρυση του Συλλόγου Διορθόδοξο Κέντρο "Πορευθέντες" το 1958 και η έκδοση του ομώνυμου περιοδικού.

β. Ο εναγκαλισμός του ιεραποστολικού έργου από την Εκκλησία της Ελλάδος με την ίδρυση του Γραφείου Εξωτερικής Ιεραποστολής το 1968, μετά δεκαετία

γ. Η ίδρυση του Κέντρου Ιεραποστολικών Σπουδών το 1971.

δ. Η διδαχή του μαθήματος της Ιεραποστολικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

ε. Η έκδοση του περιοδικού «Πάντα τα Έθνη» από το 1981.

Ο ΗΛΙΑΣ ΚΑΙ Η ΚΡΗΤΗ. Τελειώνοντας ήθελα ν' αναφερθώ με δυο λόγια στις σχέσεις του με την Κρήτη και ειδι-

κότερα ετούτη τη μεριά της. Παρά την κατάληξη του επιθέτου του δεν είχε κρητική καταγωγή. Οι σχέσεις του όμως με την Κρήτη ήσαν ιδιαίτερα θερμές. Εκτιμούσε πολύ τους δυο Ειρηναίους. Με σεβασμό αναγνώριζε την προσωπικότητα του Σεβασμ. Μητροπολίτη Χανίων, τους συνέδεε αδελφική φιλία και μεγάλη αγάπη. Χάρη στις δυο αυτές πολύ σημαντικές προσωπικότητες της νήσου και της Εκκλησίας, όπως και χάρη στον κύριο

Παπαδερό, πολύ αγαπητό φίλο και συνεργάτη, συχνά δε με αφορμή την Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης και τα συνέδριά της (θυμάμαι χαρακτηριστικά την ιστορική συνάντηση μαρξιστών και θεολόγων στο χώρο της Ακαδημίας το 1983 στα πλαίσια του χριστιανομαρξιστικού διαλόγου) ερχόταν εδώ και μιλούσε.

Ένα πρόβλημα ανακαλώ, κάτι που τον άγχωνε, κάθε φορά που ερχόταν στην Κρήτη αυτός ο άνθρωπος με την κάπως

εύθραυστη υγεία και τη συντηρητική ζωή. “Πώς θα φάω”, αναρωτιόταν, “και θα πιω τόσο πολύ”; Η φιλοξενία και η αγάπη των Κρητικών, πάντα τον εξέπλησσε και πάντα τον πλημμύριζε, πάντοτε τον χόρταινε - και με το παραπάνω”.

(Αποσπάσματα από την ομιλία της *Εύης Βουλγαράκη* κατά την τελετή, την αφιερωμένη στη μνήμη του *Ηλία Βουλγαράκη*.)

Ο Νικόλαος Β. Τωμαδάκης και τα Χανιά

“.....Τραγουδούμε στην Κρήτη και λέμε πως ο άντρας κάνει τη γενιά και όχι η γενιά τον άντρα. Διερωτήθηκα πολλές φορές, πόση αλήθεια κρύβεται σ’ αυτό το στίχο. Και ακόμη, σε ποιό βαθμό μπορούμε να ισχυριστούμε, πως ο άντρας, ο άνθρωπος, κάνει τον τόπο και όχι ο τόπος τον άνθρωπο. Πιστεύω πως ισχύουν και τα δυο.

- Διαρκής υπήρξε η έγνοια του για τα Χανιά και την Κρήτη. Φαίνεται ότι και εκτός Κρήτης ευρισκόμενος διάβαζε τον τοπικό Τύπο και είχε τρόπους έγκαιρης ενημέρωσης για τα τρέχοντα.

- Δεν γνωρίζω αν έσυρε ποτέ χανιώτικο συρτό ή πεντοζάλη και αν τραγούδησε δημόσια ριζιτικό ή μαντινάδα. Υποψιάζομαι ότι το έκανε σε ώρες μοναξιάς ή νοσταλγίας. Και πάντως δεν υπήρξε φειδωλός στη διάθεση χρόνου και δυνάμεων για τη μελέτη των ποικίλων εκφράσεων του ψυχικού πλούτου και της έμπνευσης του λαού μας, όπως μαρτυρούν όχι μόνον ειδικά πονήματά του, αλλά και πυκνές σχετικές παρεμβολές σε διάφορα έργα του.

- Ακόμη δεν γνωρίζω πόσες φορές επισκέφθηκε το Σέλινο. Γνωρίζω όμως ότι μελετούσε θέματα της Επαρχίας και μιλούσε συχνά γι’ αυτήν και τους εκεί οικείους του, οι οποίοι κρατούν με σεβασμό και δικαιολογημένη περηφάνεια τη μνήμη του.....

- Θα ήθελα να εξάρω το ακμαίο εθνικό και ορθόδοξο φρόνημα που τον συνόδευε διαβίου. Αυτό, η μελέτη των περιπετειών της Εκκλησίας και του Γένους και οι προκλήσεις των καιρών διατηρούσαν άγρυπνο το ενδιαφέρον του για τα εκκλησιαστικά δρώμενα στην Εκκλησία Κρήτης, στην Ελλάδα,

στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και ευρύτερα. Είχε τις δικές του αντιλήψεις επί πολλών εκκλησιαστικών θεμάτων. Δεν ήταν πάντοτε αρεστές σε πολλούς. Δεν τις έκρυβε όμως. Και μπορώ να υποθέσω με σιγουριά, πως αν ζούσε σήμερα, πολλά βέλη θα είχε στρέψει από την πλούσια και έτοιμη πάντοτε φαρέτρα του προς την κατεύθυνση της διάνοησης και της εκκλησιαστικής και πολιτικής ηγεσίας.

- Και κάτι ακόμη: Σωστά, νομίζω, σημείωσε ο Γεώργιος Λουπάσης, ότι Κρήτη και Κωνσταντινούπολη είναι οι δυο στύλοι στους οποίους στηρίζεται το έργο του Τωμαδάκη. Ναι, η Πόλη ζούσε βαθιά στην καρδιά του και ρυθμιζε συχνά τους παλμούς της. Δεν υιοθετούσε όμως ασυζητητί πάντα όσα ενεργούσε το Φανάρι. Υπήρξαν λόγου χάρη στιγμές, που βρέθηκε στην αντίπερα όχθη εκείνης, στην οποία κινήθηκε ο μακαριστός Πατριάρχης Αθηναγόρας σε ζητήματα διεκκλησιαστικών σχέσεων. Η “πρόσωπον προς πρόσωπον” τοποθέτηση τώρα της προτομής του σε σχέση με εκείνη του Πατριάρχου εμπειριέχει γι’ αυτό μια δυναμική, που μόνον ως ευχή μετά θάνατον καταλλαγής νοείται. Προς την κατεύθυνση αυτή, άλλωστε, έχει κινηθεί από καιρό το σελπτό Οικουμενικό Πατριαρχείο. Εκείνο, κρίνοντας πρόσωπα και πράγματα από την υψηλή σκοπιά της Ιστορίας και της αποστολής του, γνωρίζει να τιμά “τούς εύσεβεια και άρετη κεκοσμημένους και πολυειδώς και πολυτρόπως χρήσιμους και εύεργετικούς τῆ Ἐκκλησία ἑαυτούς καταδεικνύοντας, ζήλω τε ἐνθέω περί τὰ κοινὰ ἀμφιπονυμένους”. Και επειδή ανεγνώρισε στον Νικόλαο Τωμα-

δάκη τα παραπάνω και άλλα χαρίσματα και προσφορές, ετίμησε αυτόν το 1985 με το σφρίκιον του Ἀρχοντος Μεγάλου Υπομνηματογράφου της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας.

Τελειώνοντας τη σύντομη αυτή παρέμβαση, επιθυμώ να εκφράσω την πεποίθησή, ότι τα Χανιά δικαίως τιμούν σήμερα και αύριο ένα εκλεκτό τέκνο τους: έναν άνθρωπον, ο οποίος “ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ τῷ Θεῷ εὐηρέστησεν” (Γεν. 6,9) και ότι επομένως, στο προαύλιο του Καθεδρικού Ναού Χανίων “ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσεται” (Ψαλμ. 25, 13).”

(Από την ομιλία του *Αλεξ. Κ. Παπαδερού* κατά την εκδήλωση της ΙΛΑΕΚ στη μνήμη του *Νικολ. Β. Τωμαδάκη*.)

Επισκέψεις / Φιλοξενίες

18.-24. Απριλίου: Ο ιερέας *Job Rudi* και η σύζυγός του *Christel* από τη Γερμανία.

19/4-3/5: Η *Erdmuth Quest*, σύζυγος του αείμνηστου φίλου της ΟΑΚ *H.-J. Quest* (+1-8-99), τ. Προϊσταμένου του Καθεδρικού ναού του Αρχαγγέλου *Μιχαήλ Αμβούργου* και η αδελφή του *Gertrud Badenhop*.

27/4-1/5: Ο Καθηγ. του Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης *Theodor Strohm*.

1. Μαΐου: Ο Σεβασμ. Αρχιεπίσκοπος Καρελίας και πάσης Φιλανδίας *ΙΩΑΝΝΗΣ*, που φιλοξενείται στην Ι. Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου, συναντήθηκε στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης με τον Σεβασμιώτατο Κισάμου και Σελίνου *Ειρηναίον* και τον Σεβασμ. Κυδωνίας και Αποκορώνου *Ειρηναίον*. Ο Αρχιεπίσκοπος Φιλανδίας, που είναι άριστος γνώστης της Ελληνικής, ένθερμος φιλέλληνας και Ιεράρχης αφοσιωμένος στο Οικουμενικό Πα-

τριαρχείο, επανήλθε στην ΟΑΚ με Όμιλο χριστιανών από τη Φιλανδία. Κατά τη διάρκεια συνεργασίας του με τον Γεν. Διευθυντή της ΟΑΚ *Αλέξ. Παπαδερό* συζητήθηκαν διάφορα θέματα συνεργασίας της Ακαδημίας με την Εκκλησία της Φιλανδίας και την Ορθόδοξο Θεολογική Σχολή του JOENSUU.

3. Μαΐου: Ο Σουηδός Καθολικός ιερέας *Lennard Lundstrom*.

13.-15. Μαΐου: Ο Καθηγ. *David Johnson* από το Πανεπιστήμιο της Βιρτζίνια και ο *Kevinl Snow*. Συζητήθηκαν θέματα συνεργασίας στον τομέα της αρχαιοελληνικής δραματικής γραμματείας και τέχνης, σε συνδυασμό με την αξιοποίηση του Θεάτρου του ΕΚΝ.

20/5-2/6: Η *Monika Wolf* από τη Γερμανία.

31/5-7/6: Ο *Wolfgang Lenz*, Γεν. Γραμματέας του Συνδέσμου των Χριστιανικών Ακαδημιών της Ευρώπης.

Αθιβολές

Στα πλαίσια δείπνου που παρέθεσε η ΟΑΚ (30. Ιουνίου) προς τιμήν των *Γεωργίου Παπαδάκη* και πρωτοπρεσβυτέρου *Μιχ. Καρδαμάκη*, πρώην Διευθυντών της Ανωτέρας Εκκλ. Σχολής Αθηνών, θεολόγοι της περιοχής - συμμαθητές στην Εκκλ. Σχολή Κρήτης- θυμούνται τα παλιά, προβληματίζονται για τα παρόντα της Εκκλησίας και στοχάζονται τα μελλούμενα!

Ευχαριστίες

Τη Δευτέρα της Διακαινησίμου, 1η Μαΐου, έγινε στην ΟΑΚ ο γάμος του *Πολυχρόνη Α. Παπαδερού*, Αστροφυσικού του Πανεπιστημίου της Γοττίγκης και της *Jeannette - Ιωάννας Χαέρι*, Ιατρού. Οι νεόνυμφοι και η οικογένεια του Γεν. Διευθυντού της ΟΑΚ εκφράζουν και από τη θέση αυτή θερμές ευχαριστίες προς τους Σεβασμιωτάτους Κισάμου και Σελίνου *Ειρηναίον*, Κυδωνίας και Αποκορώνου *Ειρηναίον* και Φιλανδίας *Ιωάννην*, που ευαρεστήθηκαν να τελέσουν το μυστήριο, τους συνειροργήσαντες ιερείς, όσους ετίμησαν με την παρουσία τους την τελετή, καθώς και το προσωπικό της ΟΑΚ.

Α Ν Α Δ Ρ Ο Μ Ε Σ

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΟΑΚ

1. 16-4-1969: Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΗ. Έναρξη πολυετούς αναπτυξιακού προγράμματος. Βασικός στόχος στον προγραμματισμό για την ίδρυση της Ορθόδοξο Ακαδημίας Κρήτης υπήρξε η επιμόρφωση των αγροτών, των γεωπόνων και λοιπών συντελεστών της αγροτικής ανάπτυξης. Προς τούτο

σχεδιάσθηκε και διαμορφώθηκε το ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ σε έκταση που παραχώρησε προς τούτο η Ι. Μονή Γωνιάς στο Κολυμπάρι. Η προσπάθεια αυτή υπήρξε μέρος της κοινωνικής διακονίας της Ι. Μητροπόλεως Κισάμου και Σελίνου σε μια περίοδο ραγδαίων τεχνολογικών και οικο-

νομικών αναπροσαρμογών. Ένα από τα πλέον τολμηρά εγχειρήματα που αποτολμήσαμε ήταν η βελτίωση του προβάτου της Κρήτης. Για τη διασταύρωσή του με πιο μεγαλύτερο ξενικό χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της τεχνητής γονιμοποίησης για πρώτη φορά στον τόπο μας και μάλιστα στα πλαίσια εκ-

- κλησιαστικών προγραμμάτων! Το αποτέλεσμα υπήρξε πολύ θετικό. Από το εγχείρημα εκείνο προέρχονται τα μεγαλόσωμα πρόβατα που ζουν έκτοτε στην Κρήτη.
2. 9-12/7/1978: ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ. Η Ορθόδοξος Ακαδημία έχει πλήρη συνείδηση της επανάστασης που συντελείται στο χώρο της Βιολογίας και ειδικότερα της Γενετικής. Γι' αυτό και αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην επαφή της με ερευνητές από αυτούς τους κλάδους. Το παρόν συνέδριο αποφασίστηκε τότε να επαναλαμβάνεται κάθε δυο χρόνια στην ΟΑΚ. Αυτό έγινε πράγματι και προβλέπεται να συνεχισθεί (πρβλ. αριθμ. 1617). Εκτός από τη σειρά των συνεδρίων του τύπου αυτού, σημειώνουμε και τα ακόλουθα:
 3. 4-15/9/1978: ΜΟΡΙΑΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΙΜΙΑΣ. Διατυπώνονται προτάσεις για την ίδρυση συμβουλευτικών υπηρεσιών, που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην πρόληψη της ασθένειας.
 4. 26-6-1982: ΕΚΛΑΪΚΕΥΜΕΝΗ ΜΟΡΙΑΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ. Νέοι της περιοχής ενημερώνονται από τον Καθηγητή Σπύρο Αρταβάνη-Τσάκωνα (Πανεπιστήμιο YALE) για τη σύγχρονη Μοριακή Βιολογία.
 5. 5-6/5/1984: Η ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΩΣ ΜΑΘΗΜΑ ΔΕΣΜΗΣ ΣΤΗΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ. Επιμορφωτικό σεμινάριο για εκπαιδευτικούς σε συνεργασία με την Ένωση Φυσικών-Παράρτημα Χανίων και το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας του Ερευνητικού Κέντρου Κρήτης.
 6. 2-3/11/1985: ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΞΗ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
 7. 21-27/4/1987: NEURAL REPAIR. Νευροβιολόγοι εξετάζουν τα νεώτερα επιτεύγματα στον τομέα των μηχανισμών ανανέωσης του νευρικού συστήματος.
 8. 7-11/8/1987: CURRENT STUDIES ON THE MOLECULAR BIOLOGY OF GERATITIS CAPITATA. Διεθνές Βιολογικο-Ιατρικό συνέδριο.
 9. 19-26/3/1988: "THE SECRETORY EVENT". Ομάδα Βιολόγων, Φυσιολόγων, Βιοφυσικών και Ιατρών από την Ευρώπη και την Αμερική συζητούν τις έρευνές τους πάνω στη δυνατότητα επέμβασης στις εγκεφαλικές και τις νευρικές ασθένειες, μέσω του συστήματος των εκκρίσεων.
 10. 16-18/4/1988: ΘΕΜΑΤΑ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ. Ετήσια σύναξη των Βιολόγων του Πανεπιστημίου Κρήτης.
 11. 3-7/9/1988: ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ. Με θέμα "Research Coordination Meeting on Medfly Genetic Sexing", εξετάστηκαν επιστημονικά ζητήματα, σχετικά με τη μύγα της Μεσογείου.
 12. 5-10/9/1988: ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ. "Workshop on the Molecular Biology and Molecular Genetics of Lepidoptera", θέμα που σχετίζεται και με τους μεταξοσκώληκες και ενδιαφέρει άμεσα τη χώρα μας.
 13. 31/3-3/4/1989: ΘΕΜΑΤΑ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ.
 14. 16-18/3/1990: ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ.
 15. 15-17/3/1991: ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ.
 16. 1-8/9/1991: ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ.
 17. 1-8/5/1993: ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΩΝ.
 18. 14-18/5/1993: ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΑΞΗ ΒΙΟΛΟΓΩΝ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ.
 19. 23/8-2/9/1993: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΜΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ. Σεμινάριο προηγμένων σπουδών με θέμα τη "Μελέτη βιολογικών μακρομορίων με Πυρηνικό Μαγνητικό Συντονισμό".
 20. 6-8/5/1994: ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ.
 21. 18-24/7/1994: ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΕΝΤΟΜΩΝ-ΦΟΡΕΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ. Σειρά μαθημάτων για το παραπάνω θέμα που διοργάνωσε το Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας του ΙΤΕ, με τη συμπράξη του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας και του Ιδρύματος Μακ Άρθουρ.
 22. 21-27/8/1994: ΜΟΡΙΑΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΩΝ ΛΕΠΙΔΟΠΤΕΡΩΝ.
 23. 3-8/6/1995: ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΩΝ ΘΗΛΑΣΤΙΚΩΝ.
 24. 6-8/10/1995: ΒΑΣΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΗ ΝΕΥΡΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ. Στα πλαίσια της υποστήριξης της βιοϊατρικής έρευνας (BIOMED I), η Ευρωπαϊκή Ένωση προωθεί το πανευρωπαϊκό πρόγραμμα BARNEF με συμμετοχή Νευροεπιστημόνων, Βιολόγων και Ιατρών από επτά ευρωπαϊκές χώρες.
 25. 24-30/8/1997: ΜΟΡΙΑΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΤΩΝ ΛΕΠΙΔΟΠΤΕΡΩΝ.
 26. 30/10-2/11/1997: ΒΙΟΗΘΙΚΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ. Στόχος του συνεδρίου ήταν η μελέτη βιοηθικών διλημάτων, που προκύπτουν από την αλματώδη πρόοδο της Γενετικής, των λοιπών βιολογικών και ιατρικών επιστημών, της βιοϊατρικής τεχνολογίας και των συναφών εφαρμογών.
 27. 8-15/8/1998: Ο ΧΛΩΡΟΠΛΑΣΤΗΣ. ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΡΙΑΚΗ ΒΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ.
 28. 28-31/8/1999: ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ.

1 Για το Κέντρον Αγροτικής Αναπύξεως βλπ. τη διδακτορική διατριβή του Άγγελου Βαλλιανάτου, "Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΜΕΝΝΟΝΙΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΣΚΟΠΙΑ", Αθήνα 1996.

ΟΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

Η ΟΑΚ λυπείται για την όλως ατυχή πορεία που έλαβε και συνεχίζει να ακολουθεί το θέμα των ταυτοτήτων.

Το Διοικ. Συμβούλιο του Ιδρύματος ασχολήθηκε με αυτό το θέμα κατά τη συνεδρία του της 26ης Ιουνίου. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου *Ειρηναίος* είπε ότι, αφού το όλο ζήτημα χειρίζεται η διοίκηση της Εκκλησίας, κάθε άλλη πρωτοβουλία δεν είναι ίσως ενδεδειγμένη προς το παρόν. Το Συμβούλιο υιοθέτησε την προτροπή αυτή του Σεβασμ. Προέδρου. Έκρινε όμως, ότι η ΟΑΚ, ως Ίδρυμα διαλόγου και καταλλαγής, οφείλει να τελεί σε ετοιμότητα και να προσφέρει την εξιδιασμένη διακονία του όταν και εφ' όσον χρειασθεί. Όπως είπε ο Γεν. Διευθυντής, η ετοιμότητα αυτή του Ιδρύματος έχει γίνει γνωστή τόσο στον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος *Χριστόδουλον*, όσο και στον Πρωθυπουργό *Κώστα Σημίτη*. Εξάλλου, είπε ο *Αλέξ. Παπαδερός*, η διένεξη έφερε στο φως πλήθος προβλημάτων, τα οποία ενδείκνυται να απασχολήσουν το Ίδρυμα, ανεξάρτητα από την έκβαση του ζητήματος των ταυτοτήτων.

ΠΑΜΕ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ότι μεριζοί (όπως εδώ η Ελληνική Τηλεόραση!) μας προετοιμάζουν για αποδοχή του λατινικού αλφαβήτου;

Απολογισμός ΟΑΚ 1999

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Τακτικά	152.005.548	Τακτικά	229.417.687
Έκτακτα	79.751.089	Έκτακτα	----
Σύνολο	231.756.637	Σύνολο	229.417.687
		Πλεόνασμα	2.338.950

Πένθη

Ο *Ιωάννης Κουφάκης* (12/2/1923-19/5/2000), Δάσκαλος, Νομαρχιακός Σύμβουλος, Δήμαρχος Κισάμου (1982-86), υπήρξε ένθερμος φίλος της ΟΑΚ και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής κατά τα έτη 1984-85. Εκφράζουμε και από τη θέση αυτή θερμά συλλυπητήρια προς τους οικείους του και παρακαλούμε μαζί τους τον εύσπλαγχο Θεό, να προσλάβει στο έλεός Του τον άνθρωπο, που εδίδαξε με σοφία και εποίησε με ζήλο.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑΛΛΑΓΗΣ
Τριμηνιαίο περιοδικό
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
73006 Κολυμπάρι-Χανιά
Τηλ.: 0824/22245 - Fax.: 0824/22060
E-mail: oac@otenet.gr
ISSN 1105-7017

Εκδότης - Δ/ντής Συντάξεως:
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΕΡΟΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΜΙΧ. ΓΕΩΡΓΑΣΑΚΗΣ Ο.Ε.
Χανιά - Τηλ.: 0821/92482

Ετήσια συνδρομή 1.500 δρχ. - Εξωτερικού 20 δολ.
Εμβάσματα: ΑΤΕ-Χανιά, Λογαρ. 37704003260-96
Τιμή τεύχους 400 δρχ.
Γίνονται δεκτές προαιρετικές εισφορές

Για τα μη ενυπόγραφα κείμενα την ευθύνη έχει ο Διευθυντής Συντάξεως

Παρακαλούμε τους φίλους αναγνώστες να μη λησμονούν, ότι το περιοδικό στηρίζεται στην αγάπη και τη συνδρομή τους. Ευχαριστούμε όσους είχαν πρόσφατα την ευαισθησία, να προσφέρουν ποσά ανώτερα της συνδρομής.